

LA VEU DE CATALUNYA

DIARI NO POLÍTICH, PERO CLÁ Y CATALÁ

NÚM. 21.

BARCELONA.—DIJOURS 19 D' AGOST DE 1880.

PAG. 149.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

SANTS DEL DIA.—Sant Magi, Mariano y Lluís.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Pere de las Puellas.

Espectacles.

TEATRO ESPANYOL.—Companyia d' ópera italiana.—Avuy, Societat Latorre.—La ópera en 5 actes, Faust.—Entrada 4 rals.—A las 8.

TEATRO TIVOLI.—Avuy á dos quarts de nou, benefici y despedida de Mr. Battaglia.—La aplaudida sarsuela en 4 actes, Una estocada á tiempo.—Durant los intermedis Mr. Battaglia executarà alguns exercicis de forsa, acabant la funció ab lo disparo d' un canó colossal posat sobre las espaldas del verdader home-canó Mr. Battaglia.—Entrada 2 rals.

Demá divendres, primera representació del popular espectacle en 4 actes y 14 quadros, Lo Relloj de Mentseny, en qual obra debutará la primera bailarina la senyoreta Emilia Nardini y tot lo cos coreogràfic.—Se despatxa en contaduria.

BON RETIRO.—Avuy á dos quarts de nou.—De cap á mar, La torre de Talavera.—Lo ball Las messineras y Asirse de un cabello.—Entrada UN RAL Y MITX.—No 's donan salidas.

PRAT CATALÁ.—Avuy, á dos quarts de nou.—Concert de moda per la brillant Banda d' Artilleria.—Entrada 4 quarts.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALGERIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy á dos quarts de nou.—Dia de Moda.—Debut del célebre clown Pinta ab son burro Marco. Pendrán part ademés en l' espectacle los aplaudidissims germans Dare, los velocipedistas noys Elliott y los principals artistas.—Entrada 3 rals.

TIRO DE COLOMS Y GALLINAS, per avuy, á las 3, al extrem del carrer del Bruch.

Reclams

HERPES,

sarna, escrófulas y demás humors, aixis interns com externs. No descuidar que'l Rob antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haver existit.—Veijis lo prospecte.—Únich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

METALL

BLANCH GARANTIT.—Rich y abundant assortit ent tota classe d' objectes pera us domèstich, fondas y cafès.—Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35. Rambla del Centro al costat del Passatge de Bacardí.

PELL

BORRISOL ó pel moi-xi. Desapareix en quatre minuts usant lo DEPILATORI INGLÈS, sens que la salut ni la pell sufreixin cap perjudici. Farmacia de la Corona, Carrer de Gignás, núm. 5.

RELOTJES

Nou y variat assortit en remontoirs desde 2 duros un. En níkel màquines garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

Joaquim Ortiz

L' únich mestre que ab 8 lliçons ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals.—Hospital, 96, pis primer.

GRANATE

fi, montat en or. Gran baratura en arre-adas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

FREIXA, METJE ESPECIALISTA

en sífilis, venéreo, esterilitat é impotencia.

Consulta de 12 á 2 tarde y de 7 á 9 del vespre.—Cadena, 6 bis, principal.

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especials.—Idiomas.—Professorat numerós y escullit.

Espaciós é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

VENEREO.

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.—Purgacions, llagas, buhons, dolors, estrenyiments; l' venéreo, en fi, en todas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

TAPETES

del AFGHANISTAN. Especials pera sobre-taula de menjador.

34, Tapineria, 34.

FORMATJETS JELATS

Y XOCOLATES DE BAYLINA

AVINÓ, 7, CONFITERIA.

LA UNIVERSAL

Gran basar de sastreria, robes fetas y á mida; carrer Nou, núm. 10 botiga. Grandiós y variat assortit de trajes última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditat dit establiment.—Trajo complet de 6 y 12 duros fins á 15.—Local y géneros del país y extranjers separat pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga, Barcelona.

LA EMPERATRIZ
3 ESCUDILLERS BLANCHS 3.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduria de libros, reforma de toda classe de letra, ortografía y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjntse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1º

Colocació Hi ha un jove llicenciat que desitja adquirir una colocació; sap llegir y escriure y te personas qual' abonan. Rahó, carrer de Gobernador, 1, porteria.

ACADEMIA DE CORTE PERA 'LS SASTRES

Escudellers, 48, 2.º

Per 30 pessetas s'ensenya á tallar en quinze llistons. També s'construixen trajo á mida ab la mes refinada elegancia á preus baratissims; trajo ab jaqué 15 pessetas, trajo ab americana, 13 idem.

Escudellers, 48, 2.º

Economia doméstica.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Bou de 1.ª á 22 quartos tersa, ab os; á 28 id sense			
Id. de 2.ª á 18 id.	id.	id.	á 24 id. id.
Id. de 3.ª á 14 id.	id.	id.	á 20 id. id.
Badella á 24 id.	id.	id.	á 34 id. id.
Moltó en general.			á 22 id tersa
Id. en las taulas de preferencia.			á 19 id. id.
Cap de Bou.			á 14 id. id.
Pota de id.			á 10 id. id.
Tripa de id.			de 18 á 20 id. id.
Cap de Badella.			á 16 id. id.
Pota de id.			á 12 id. id.
Tripa de id.			de 20 á 24 id. id.
Tossino. Carnsalada.			de 24 á 26 id. id.
Llagonissa.			á 7 id. id.
Pernil de la terra.			á 5 id. id.
Butifarra blanca.			á 6 id. unsa.
Id. negra.			á 3 id. id.
Peras camosinas	á 5 y 6	quartos	la lliura.
Pebrots á 1 quarto un.			
Patatas.	á 2	id.	id.
Sigrons	á 4, 6 y 8	id.	id.
Peras piconas, las bonas	á 2	id.	id.
Id. Mascarolas	á 3 y 4	id.	id.
Tomatechs de Mataró.			
De pera á 4 y 5 pessetas quintá.			
Ensiam, 1 un quarto.			
Ous del país á 5 rals la dotzena.			
Id. estrangers á 4 rals y mixt id.			
Raim moscatell á 5 quartos lliura.			
Préssecs los millors á 2 y 3 quartos un.			
Taronjas á 12 y 14 quartos dotzena.			
Monjetas tendras Tarragoninas			
son las millors; petites á 4	quartos	lliura.	
Id. id. de las grossas	á 2 y	id.	id.
Id. id. rénegas	á 2 y 33	id.	id.
Albergínias á 2 y 2 quartos una,			
Figas d'ors á 6 quartos dotzena.			
Cols á 1, 2 y 3 quartos una.			

Pescaterias. — *Mercat del dematí.* — 'L llus de palangra 's venia de pesseta y quatra quartos á 5 rals la tersa; molls y congri també á 5; mollas y llagosta á 3; com també 'l pagell llistara á 20 quartos; surell y saitó á 16 y sardineta á 10.
Mercat de la tarde. — Assortit de las mateixas classes de peix que 'l dematí y regint identichs preus.

Part literaria

CATEGORIA DE LA LLENGUA

CATALANA

LEMA

.....verborum vetus interit aetas
Et juvenum ritu florent modo nata, vigentque.
(Horaci, Art. Poética.)

Si registrém la historia de las llenguas de la rassa llatina y comparém la catalana ab sas llenguas germanas, la historia y la comparació nos donarán la categoria del nostre idioma. Partim del supost de retxassar la classificació etnográfica de las llenguas, perque no implican semblansa forsoza de llenguatge los punts de contacte de las varietats d'una rassa, y admittim la classificació *morfològica* per créurela mes fundada tota vegada que explica las analogías que conté 'l mecanisme intern y extern de las paraulas. Lo distingit filolech Max-Muller enumera en sa classificació unas 470 llenguas, y entre ellas mes de 80 perteneixents á la familia indo-europea, figurant en la rama italia-

na lo llatí vulgar, provensal, italiá, espanyol, portugués y francés, llenguas germanas que han succehit al llatí clàssich y que han adquirit fisomia propia, arribant cada una d'ellas á constituhir una literatura nacional.

Las legions romanas importaren de bon ó mal grat als pobles conquistats la llengua de Roma. L'idioma de las legions era vulgar; la llengua del Lacio transportada als dominis anexos á Roma no era la clàssica: ja Plauto la dividí (3 sigles avans de la era cristiana) en noble y plebeya. La infancia donchs de las llenguas romances (ó sia originarias de la llengua de Roma), deu buscarse en lo llenguatge vulgar del llatí acomodat als diferents paissos que foren subjugats per las armas romanas.

La llengua *provensal* figura com la mes antigua de la familia romana. Cajué la Provensa en poder dels romans, formant la provincia narbonense, caigué també sucesivament en poder dels goths, burgunyons y ostrogots y formá en la Edat mitja un estat independent. Segons Schlegel, lo provensal, llemosí y catalá formaban ja un sol idioma central en la Europa llatina durant algun temps de la Edat mitja. La emancipació rápida de aquesta provincia, la desaparició de la autoritat romana, la protecció dispensada per los comtes de Barcelona als que obehí aqueix estat, favoriren en alt grau lo desenrotllament y la perfecció de la nova llengua.

Lo *llemosí* se considera nascut en Espanya y portat á la Provensa per los comtes de Barcelona arribant á assimilarse ab lo provensal.

Lo *catalá* manifesta sa existencia en lo sigle III, naix del *maí* tronch que 'l provensal, venint després á significar las tres denominacions catalá, llemosí y provensal, una mateixa llengua.

Doném una mirada á la historia de las demás llenguas germanas.

Lo *francés*. Los celtas, romans y germanans successius dominadors del territori, plantan las arrels del nou idioma. En lo sigle IV, apareix lo llatí vulgar ab moltíssims galicisms. En lo IX, en temps de Lluís lo Germánich s'hi veu predominar l'element germánich y adquireix ja la llengua un caràcter propi.

L'*italiá* naix ab la corrupció gradual del llatí clàssich y no s'heu clarament manifest fins al sigle XII. En lo següent progressa ab rapidés y en lo XIV se presenta ja casi com avuy.

Lo *portugués*, idioma dels lussitans se troba primitivament mesclat de cartaginés, romá y germánich, y tres sigles després los sarracens li afegeixen un element semítich. Baix la dominació árabe experimenta una nova influencia.

Lo *castellá* no pot referirse exclusivament á cap rassa etnográfica; fenicis, celtas, grechs, llatins, goths, y árabes li prestan elements de sos respectius idiomas. Lo rey D. Fernando (sigle XV) li dona la sanció oficial y s'converteix poch á poch la llengua de Castilla en llengua oficial dels espanyols. En lo sigle XIII es considerada ja com un idioma perfect.

Veus aquí berronejat l'origen de las llenguas neo-llatinas y esplanada en pocas paraulas sa filiación. Comparem las ara d'una manera breu per coneixe millor la *idiosincrasia*, ó fisomia propia, de nostre llengua.

Lo catalá produheix sos primers monuments literaris en lo sigle XI; lo francés en lo XIV, y fins l'any 1645 no s'fundá per Richelieu la Academia francesa; l'italiá fins al sigle XII; lo portugués en lo sigle XII; y 'l castellá en lo XIII. La literatura catalana es, en conseqüencia, la mes antigua de las germanas.

Lo *catalá* hereda del llatí unas 3.000 paraulas, suprimeix casi totas las sílabas que segueixen á la que porta l'accent tònic: *bonnin* se convertí en *bó*, concisió que dona gran energia á la llengua.

Lo *francés* ha mutilat molt lo llatí, y en lloch de simplificar complicá la transformació fins al punt de ser tant diferent sa escritura y pronunciació.

L'*italiá* ha transformat lo llatí en llengua alta, cantant, abundanthi las paraulas terminadas en vocal, portant á cap aquesta transformació á través d'una varietat inmensa. Dante enumera 15 dialectes d'aqueixa llengua, arribant lo número dels subdialectes á 1.000 á poca diferencia.

Lo *portugués* per lo breu de sas finals manté gran afinitat ab lo catalá, ha alterat bastant, com lo francés, l'origen llatí, revela en general un cert caràcter de dulçura. Sismondi ha dit ab molta gracia que 'l *portugués* era *castellá sens ossos*.

Lo *castellá* es hermós, sonoró; las finals llatinas dures en *m*, *c*, *nc*, *x*, ó las suprimeix, ó las cambia en altres mes suaves; la *m* en *n*, la *c* en *g*, la *t* en *d*. Te alguns defectes, pero abunda molt mes en bellesas.

Resulta de aquestos antecedents que la llengua catalana apareix entre sas germanas com la mes marcada ab lo sello de vigor, y noblesa en lo que ha heretat y conservat fidelment del llatí, mantenintse perfectament amotllada al caràcter elevat y noble dels habitants de Catalunya.

Y si altres tituls de preheminiencia no tingués que 'ls que s'desprenen de la comparació de las llenguas, bastaria que recordessem que la Europa feudal vulgué apendre l'armonió llenguatge de la Provensa, que 'ls prínceps que ocuparen en Fransa lo trono d'Arlés lo introduhiren per si mateixos en Barcelona, y que 'ls trobadors acompanyant als prínceps lo transportaren á las Corts d'Italia y d'Espanya. Cap idioma disfrutá entre 'ls estrangers, diu Bembo literat del Sigle XV, major favor que 'l provensal en lo Sigle XII. Morí aquesta llengua per consumpció; ha renaxcut en lo catalá, y avuy conta ab gramáticas, diccionaris, impresos y manuscrits. Avuy se coneixeria y apreciaria mes si al estudiarlo se la comparés ab las llenguas neo-llatinas. Tingués en compte que las vicissituds de una llengua no s'poden coneixe si s'ignoren las vicissituds históricas del país que las parlá, y que l'estudi reflexiu de las llenguas data de la revolució filològica que produhí 'l método comparatiu de Leibnik. Veginse per aquesta rahó los punts de contacte que revelan las llenguas, que breument habem comparat, en aquestos senzills exemples: *polulus* en llatí, *poble* en catalá, *pueblo* en castellá, *povo* en portugués, *popolo* en italiá y *peuple* en francés; *dolor* en llatí, *doló* en catalá, *dolór* en castellá, *dor* en portugués, *dolore* en italiá y *douleur* en francés.

En resúm, comparém sempre que vulguem enaltir nostre llengua y pretenguem fer desapareixe la preocupació que enca-

ra conservan alguns d'una manera rutinària, de considerar la llengua catalana com a dialecte.

A. B.

Barcelona

Indisposició de la senyora Civil. — Ampliant la notícia que donarem ahir referent a la senyora Civil, debem manifestar que dita apreciable artista ha estat dos o tres dies afectada de una forta irritació en la gargamella, que li ha privat de esforçar la veu en certs moments al representar sos corresponents papers en las obras d'aquestos dies.

Com dita artista ha vingut contractada al teatro del Bon Retiro per un curt número de funcions, a fi de no perjudicar los interessos de la empresa alterant la marxa del treball, volgué treballar á pesar de sa indisposició i aixó sens dupte fou la causa de que alguns concurrents li notessin cert descuit en son treball.

Afortunadament la senyora Civil està ja restablerta y 's presentará avuy en lo drama *La torre de Talavera*, original del senyor Sellés, executant també en companyia del primer actor senyor Palau, la comedia *Asirse de un cabello* que avans d'ahir obtingué un éxit satisfactori.

Robo. — Ahir desaparegueren de una habitació del carrer de la Amalia algunas unsas de perruca y tres duros en plata.

Se sospita que n'es l'autora del robo una rellogada que hi havia en lo mateix pis.

Detinguts. — Los municipals trovaren ahir en lo Parque á tres subjectes que anaban carregats ab cabassos de rahims y no sapigueren explicar sa procedencia, per lo que foren detinguts y portats á la Arcalidia.

També siguié conduhit al mateix lloch, un subjecte acusat de haver robat algunas alhajas y pessas de roba d'una habitació del carrer del Oli.

Mes sobre una vetllada literaria. — En lo periódich de Reus, *Las Circunstancias*, se publican alguns detalls mes sobre la vetllada literaria que 'l«Centro de Lectura» dedicá á son distingit soci en Joaquim M. Bartrina.

Segons diu lo citat colega, en la testera del saló sobressortia un magnífich retrato al oli del malaguanyat escriptor, pintat per son amich Aleix Clapés, que 's trova actualment en la ciutat de Reus. Dit retrato descansaba sobre una ara al peu de la que cremava una llántia funerària col·locada demunt d'un trípode egipci. A abdós costats hi havian dos pedestals, endolats, sostenint los símbols de las ciencias y las arts. Aqueix conjunt estava desota un preciós dossier egipci, armonisant perfectament ab la solemnitat que tenia lloch. A la dreta hi havia la taula de la Presidencia y á l'esquerra la tribuna pera los oradors y lectors que prengueren part en la vetllada.

Las Circunstancias, se desfa en elogis al director del decorat, senyor Roig Boquer, y á la Junta Directiva del «Centro de Lectura».

Nosaltres, celebrém que Reus huija sabut honrar d'un modo digne y lloable la memoria del popular y modest Bartrina.

Queixa. — Un suscriptor nos ha remés

las següents preguntas: «¿Fins á quant té de durar lo desarreglo en que 's troban las aceras de la antigua plassa del Born? ¿Continuarán molt temps ocupadas per los banchs y géneros de las tendas antiguas que impedeixen lo pas als tranzeunts?»

Nosaltres no podem donar resposta á las preguntas anteriors; pero sí dirém qu'es una falta de lógica en nostre municipi lo consentir que las aceras de la plassa del Born estigan ocupadas per banchs, cabassos ó altres objectes mentres que á 'ls cafés no se 'ls hi consenti establir algunas taulas en las aceras, encara que sian las de la Rambla, Plassa Real ó carrer de Ronda, que per ser tan espayosas no farien cap mica de nosa, y es mes ilògich en aqueix punt nostre municipi, perque ha mostrat tendencia á imitar lo del extranger y es en l'extranger ahont ab aplauso de tothom se situan taulas defora de tots los cafés.

Una irregularitat en lo ferrocarril de Tarragona. — Un comerciant de aquesta ciutat rebé un talo procedent de *Puerto-llano*, ab lo que debía retirar de la estació del ferrocarril expressat la suma de 200 rals ó sian 50 pessetas. Resulta ja 'ls requisits necessaris, passá un dependent á retirar lo saquet que contenia dita quantitat, y obrintlo devant de un dels empleats de la vía, no hi trová sino 44 pessetas; las sis restants habian desaparegut. A la reclamació feta pe 'l dependent li contestá dit empleat que ni ell ni ningú debía respondre'n; puig lo saquet debía obrirse devant del *gefe* de la estació.

No debem ferhi cap comentari. Un saquet que surt de *Puerto-llano*, ab 50 pessetas y arriba á Barcelona no mes ab 44, no vulguentne respondre 'l qui moral y legalment (tal vegada) deuria, diu més que 'l que nosaltres podriam dir.

Proposicions y acort. — En la sessió que 'l passat dimars celebrá nostre Ajuntament, se presentaren las següents proposicions que passaren á las comissions respectivas:

Una del senyor Durán demanant l'organización d'una companyia de municipals, dels que no prestin servey, pera que en cas de incendi sigan los que 's cuidin dels desocupos dels locals, á fi de que no hi hage de intervenir ningú que no tinga responsabilitat, fentlos distingir ab una gorra ó algun altre distintiu, y

Altra firmada per los senyors Pujol y Fernandez, Iglesias y Diaz, demanant que tots los serveys del Municipi s'adjudiquin per subasta, especialment lo dels empedrats que s'hauria de pagar puntualment, presentant com á garantia lo producte de la Rifa dels Empedrats, que si be no basta pera tot, sempre es alguna cosa, y que 's comensi per la restauració completa del dels carrers dels Archs, Amalia, Primpesa y Sant Olaguer, debent esser la duració de la contracta per cinch anys.

L'acort que 's prengué fou sollicitat per los senyors Cabot, Escuder y Roca després de una esmena presentada per lo senyor Duran y es, que lo dictámen del Ingenyer gefe de vialitat y conduccions senyor Jordan, referent als planos de reforma de nostra ciutat, se suprimeixi y se'n reparteixin exemplars al senyors regidors y á la premsa.

Casas de Socorro. — Ahir foren au-

xiliats en la casa de Socorro del districte quart, un home mossegat per un gos en un dit; una nena ab un fragment de agulla implantat en lo peu esquer; altra nena ab contusions en la cama y peu dret atropellada per un carro, y un noy ab varias contusions en lo cos y extensa ferida en lo cap, per caiguda desde un despenyadero de la montanya de Montjuich.

Obras novas en lo Bon Retiro. — La empresa d'aquest teatro está disposant pera que 's representin á la major brevetat las obras següents:

Desde el cielo, En la sombra, Hijo de viuda, Sofronia y altres en las que hi pendrá part la primera actriu donya Carolina Civil, y las pessas *Del ball al bany, Rosario, Com mes vells... Un cove de figas*.

Escándol en la presó. — Lo dilluns á la tarde, segons diuen alguns periódichs, los presos d'un dels patis de la Presó se barallaren entre ells resultantne cinch de ferits d'arma blanca. Entre aquests hi ha un tal Martí Gomez, que te quatre dits tallats, prés com á presunt autor del assassinat, frustrat contra l'ex-diputat don Frederich Rusca.

Lo Jutjat de Sant Bertran se constituí al lloch del succés, instruhint immediatament las oportunas diligencias.

Detenció. — Los municipals del quart districte detingueren ahir dematí á un subjecte del Hospitalet conegut per lo «xato», que estava reclamant per lo Jutje de primera instancia del districte de las Aforas, á qual disposició ha sigut posat.

Plaga. — ¿Es cert que ab motiu de la festa major de Badalona, s'han permés jochs prohibits en dos establiments molt coneguts d'aquella població?

¿Es cert que ho autorisá una de las personas mes influents de la població mencionada?

Fem aquestas preguntas perque havem sentit algunas murmuracions sobre tal assumpto, murmuracions acompanyadas d'un cúmul de detalls que desitjariam saber que hi ha de cert pera que, cas d'esser vritat, se fes responsable á qui ho consentí.

No obstant, com en Barcelona també 's juga per tot, fins en paratjes los mes públics, y 'ls encarregats de perseguir lo joch, no se'n adonan, perdém totas las esperansas de que 's fassi llum sobre lo de Badalona. Per mes que nostra veu sia la «voz clamantis in deserto», continuarem cridant contra 'l joch, encare que no se ns escolti.

«L'As d'oros.» — Lo periódich setmanal «Lo Nunci» publicarà en son número que sortirá demá passat la lletra del coro que ab lo títul de «L'As d'oros cantá la societat coral «La Trompeta» al donar la serenata á nostre amic lo senyor Carneras, lo dia de sa arribada en nostra ciutat.

Exigencia inesperada. — Segons refereix un colega local, al amo d'un establiment de la Rambla que demaná permís pera restaurar la fatxada de la seva botiga, ab lo fi de contribuir al major lluhiment públich en las próximas firas y festas, se li exigí pera otorgarli la autorisació, un certificat justificant que dit senyor estaba libre de las quintas.

La ópera «Faust» en lo teatro Es-

panyol.—Avants d'ahir debutà en lo teatro Espanyol ab l'òpera «Faust» un quartetó que si bé en algunas parts no deixà completament satisfet al públich, demostrà en cambi que algun dels artistes que l'forman sab sortir airós del seu compromís.

Ahir se repetí la mateixa òpera, sortint lo públich completament satisfet de son desempenyo. Lo paper de «Margarita», a càrrech de la senyoreta Bordato, fou bellíssimament interpretat. Jove encara, ab cor entusiasta y sentimental, interpreta molt bé tots aquells passos en que deu jugarhi la passió y 'l sentiment.

Posseheix una veu clara, sonora y sumament agradable. Una perfecta escola de cant, la naturalitat y altrás condicions d'una artista 's troban en la senyoreta Bordato. Lo públich demostrà repetidas vegadas y, de un modo especial en l'aria de las joyas, ab grans aplausos, que sabia tocar y conmourre als espectadors. Al final de cada acte 's feya surtir als artistes demostrantlosi que sabia posarse a la altura que s'esperaba.

Lo que habém dit de Margarita, debém extendreho al tenor Vicini y al baix, qual nom ignorém.

Lo quarteto que ha trevallat aquestas duas nits en l'Espanyol es digne de ser escoltat y creyém que 'ls aficionats podran estar de enhorabona, en lo que resta d'estiu.

CIENCIAS, ARTS, BIBLIOGRAFIA, etc., etc.

La Renaixensa.—S'ha publicat lo número 15 del any dècim de la important revista catalana «La Renaixensa» lo qual conté 'l següent sumari:

Discurs pronunciat en la festa de la distribució de premis del certamen de «L'Arany» per Conrat Roure.—Apuntacions y mostres de poesia popular mallorquina, per Mateu Obrador Bennassar.—Puigmal, per Esteve Sunyol.—Joaquín M. Bartrina, per J. Sardá.—Maymés, Joaquim Maria Bartrina.—A la memoria dels socis fundadors de la escola de Artesans, per Victor Irazzo y Simon.—Secció de Bellas Arts, per Carles Pirozzini.

Vetllada en Vilanova y Geltrú.—Lo Ateneo de Vilanova y Geltrú está preparant una vetllada literaria pera honrar la memoria del jove poeta fill d'aquella vila, don Joseph Campamà, 'l qual havia sigut secretari del citat centre.

Estan escrivint poesias alusivas pera tal dia los coneguts poetas senyors Guimerà, Coroleu, Gallart, Almirall (Joan), Comabella, Rodríguez y Masdeu, Busquets, Fayos, y lo cosí del finat lo senyor Joseph Verdú.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitents, etc. Aqueixas enfermetats peñosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se 'l pren seguint a la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARREA, disenteria, cólera-morbo y las debilitats de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Bálсам Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindrén alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAI PROMTE L'AUFECHE PROBEU l'Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassan. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera totas las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Correspondencias

de LA VEU DE CATALUNYA.

DIARI D'UN «TURISTA» EN SUISSA

Carta quinta.

Berna 10 d'Agost 1880.

Surto de Friburg a las 5¹⁰ del matí: lo temps es dolent altra volta; no plou, pero está núbol y 'l barmetro baixa. Al poch rato passém lo gran pont de ferro de lo Sarine, de 386 metros de llarch per 78 d'alt sobre 'l riu; lo pas per la gent de peu se troba sota la via: després prats, boscos, túnels, un viaducto, montanyas; total, res de notable. Fa fret y un tó gris y aplomat ho envolcalla tot ab trista unitimitat: en las estacions dels quatre ó cinch pobles que atravessém apenas s'hi veu mitxa dotzena de personas, tots abrigats y ab lo nas mitx glassat. Y en LA VEU DE CATALUNYA que tinch a las mans lleigeixo que a València ha arribat lo termómetro la setmana passada fins a 44° centigrados! ¡Quantas cosas explica aquesta diferencia de temperatura!

Mes deixémnos de filosofias qu'hem arribat ja a Berna: son las 6⁵⁰ del matí y lo primer de tot es anar al Hotel, rentarse y esmorzar: esculleixo lo *Bernerhof* (fonda de Berna) y demano un quarto de darrera, que cau al riu y dona vista a las montanyas. Al cap d'una hora estich a punt: lo dia s'alsa y empench la passejada de reglament.

Comenso per la *Kleine Schanze*, ó siga lo petit reducte, bonich punt de vista, quan fa bo; ara per ara sols permet enfilar una de las duas curvas del riu Aar, que volta la ciutat exactament com lo Sarine volta Friburg, y apreciar la situació general de Berna y lo rialler aspecte de sa extensa plana. Los Alpes fan com las 11.000 verges d'aquell quadro: están detrás de la nubolada. Torném, donchs, cap a dins de la ciutat, ab las ulleras penjadas a la esquena, lo Bædeker sota 'l bras y lo parayguas a la mà; aném a fer lo badoch com tants y tants altres que, varietat infinita del género *Juheu errant*, especie *turista*, com jo mateix, y ab trajos mes ó menos estranys, segons sa procedencia, segueixen carrers y carrerons encantants per tot, ab inquebrantable perseverancia, digna de millor sort.

Atravessém primer la vila de llarch a llarch seguint son carrer principal desde la *Ober Thor* (Porta superior), guardada per dos grans ossos de pedra, fins al *Nydeck Brücke* (pont de la Nydeck); aquest carrer, que porta diferents noms (*Spitalgasse*, etc.) es lo centre de la activitat de Berna y típic en extrém, puig a cada costat s'alsan las casas sobre unas voltas, de igual aspecte que las dels encants de Barcelona, animantne en lo centre la perspectiva innumerable fonts, algunas de mérit, unidas per reguerons oberts en lo empedrat: las marmanyeras forman dos rengles a lo llarch, soplujantse, si plou, dessota las voltas y rentant las verduras al mitx del carrer, com hi rentan també las criadas sas casseroles é hi vuydan los mossos dels magatzems las aiguas brutas: escena molt animada, sí, pero molt casulana. Es, com si diguéssim, la Boqueria traslladada al carrer de Fernando: la cuyna a la sala de rébrer.

Per lo demés, lo carrer ab sas torres, sas casas de grans teuladas inclinadas y las senyas inmensas de sas botigas de totas classes, desde la mes aristocrática a la mes humil, té caràcter y, si no agrada, sorpren per sa novetat. Los principals edificis ó hi donan ó n'están poch lluny: aixís, fent petites marradas poden anarse visitant al pas la Iglesia catòlica (gòtica) y la Casa de la vila ab sa bonica fatxada y escala, restauradas en 1868 (estil venecià), a la esquerra, fins al pont que s'atravessa per veurer lo fosso dels ossos, armas parlants de Berna: al tornar pot agafarse lo carrer paralelo que arrenca del mateix punt a la esquerra, y visitar successivament la catedral, gòtica també, no acabada com tantas y

tantas, ab sa magnífica portada y sa balustrada riquíssima; la plataforma, ombrívola jardi sobre l'Aar, preciosa vista, quan fa bon sol; las estàtuas equestres de Rodoff d'Erlanch y de Berthold de Zœhringen, fundador aquest y héroes tots dos de Berna; lo Museo de Historia natural y antigüitats, qual visita vaig deixar per la tarde, y per fi lo elegantíssim Palau federal, de pedra picada y estil florentí, ahont se reuneixen lo Consell dels Estats y lo Consell Nacional y en quin pis superior hi ha un petit museo de pintura y escultura, ab molts paissatjes alpestres dels millors pintors suïssos.

A la tarde, per esser dissapte, de tres a cinch la entrada al museo era lliure; vaig aprofitarho, no sols per veure lo museo sino la gent que hi anava. Bastants jovenets y sobretot bastants senyoras y noyas, recorrian las salas: ¿succehiria lo mateix a Barcelona, si s'establissen iguals facilitats per visitar, per exemple, lo museo de Historia natural de la Universitat y lo de la Escola de Bellas Arts? Totes relatiu y lo dia que 'l públich veji que nostras corporacions donan la deguda importancia als museos y 'ls cuidan é instalan com correspon, aquell dia aixó li cridarà la atenció, despertará sa curiositat y a forsa de veure y comparar, adquirirá idees y millorarà son gust, avansant un pas mes en lo camí de la civilisació.

Lo museo de Berna es notable; tots los animals de Suïssa hi figuran, com també totas las pedras y minerals que 's troban en sas montanyas. En lo centre d'una de las salas dels baixos s'hi veu un magnífich grupo de cristalls de topaci fumet, alguns de mes de 100 kilógramos de pes, procedents del *Tiefengletscher* (congesta dels sots) ahont en 1868 un professor de la Universitat de Berna qu'explotava la encontrada ab varios alumnos hi descobrí una caverna, de la que desde llavors s'han extret mes de 300 quintas de cristalls. Vaig notarhi també varis exemplars de galeas y ferros de nostra Península y dos ó tres de marbre de nostre Principat, del que no s'en troba ni un en lo museo de Madrid. Lo museo arqueològich conté, entre altres objectes importants, una preciosa colecció de tapisseries que formava part del inmens botí que feren los suïssos al derrotar a Carlos lo Temerari, duch de Borgonya, en Grandson y Morat (1476).

Un altre museo particular se troba en Berna, riquíssima colecció de quadros, d'estàtuas, de tapissos, d'armas, de monedas, etc., obra de artistas nacionals ó referents a la historia de Suïssa: pero lo propietari Mr. Bürky, que la tenia sempre oberta als extranjers, acaba de morir y la casa está avuy tancada en senyal de dol.

Surto del museo poch avans de las cinch, hora de tancar, a fi de veure la curiosa torre del rellotje que 's troba a pochos passos en lo gran carrer de que avans habem parlat: gran nombre de curiosos, extranjers quasi tots, esperan que's posin en moviment las figuras del grotesch grupo que la adorna (un vell, un gall y una munió de petits ossos): a cada hora 's repeteix la funció.

En la plassa del Graner (*Kornhausplatz*) hi ha la célebre font del Ogro ó *menja-criatures* (*Kindlifresser-Brunnen*), també adornada ab un batalló d'ossos. Aquestos en Berna se troban per tot, puig com hem dit, son sas armas parlants, en memoria del origen de la ciutat, fundada per Berthold de Zœhringen en lo lloch ahont estigué a punt de perdre la vida en las urpas de un ós, anant a cassar.

Com lo dia s'ha aclarit, baixo cap al riu que atravesso per un petit pont y pujo al *Shanzli*, punt de vista famós, en lo qual, com en quasi tots a Suïssa, s'ha fet possible, agradable y atractiva la estada, vestintlo de tota classe de comoditats. Magnífica sombra, bon caté, excelent restaurant, tendas de joguinas y objectes de fusta trevallada, un bonich teatro d'estiu, esmerat servey per aixerradas noyas vestint lo bonich trajo del cantó (faldillas y giponet negre, mànega blanca y estufada fins al colse, cadenetes de plata ó metall,

blanch per sota l' aixella y gran llús de puntas y vellut negre al cap: tals son las que's troban en lo *Schanzli*. La vista, preciosa: entre mi y Berna passa lo Aar, quinas voras, exhuberants de verdor, forman com lo pedestal de la ciutat; al altra banda d' aquesta, sa planura inmensa, la mes gran de Suissa, tota cuberta de prats y boscos: en lo fondo, las primeras estribacions dels Alps, encara vestidas de abets fins al cim, y per sobre d' ellas, la ratlla graciosa, nua y enlühernadora del Oberland, vermellejant com nina sorpresa al inesperat bes del sol ponent. Poch á poch la boyra que s' alsa del riu va tapant tota la ciutat y s' apareix aquesta com vista á través de las ayguas verdosas de un llach fantástich: mes tart las sombras creixen y sols las esveheix débilment lo esmortuít resplandor de la illuminació dels carrers, tallat aquí y allá per las negras torres y campanars que sobre las casas sobressurten.

Torno al Hotel pe'l pont del carril de ferro y ab pas per cotxes y peatons sota de la via, com lo de Friburg, pero mes petit, puig te tant de llarch com d' elevació sobre lo nivell del riu y sas dimensions no passen gayre de la meytat d' aquell.

Avans de cloure la carta y tancar la maleta, m' adono de que atrafegat per una llarga caminada, no he donat cap dato sobre Berna, ab tot y esser la capital de la Confederació. Dihemne, donchs, lo mes interessant.

Lo cantó de Berna, que ocupa lo centre geogràfic de la Suissa, es lo primer per sa població (506,000 habitants), dels que la capital ne compta 36,000 y lo segon per sa extensió (6,889 kilòmetres quadrats): predomina lo culto protestant y la llengua alemana, si be que s' parla francés y s' professa també lo catolicisme. Industria poca: la cria de bestiar, la fabricació de formatges, etc. Dominan; no obstant, en Berna s' fan bons instruments de precisió y á Brien, Meiringen, Jhun, Interlaken, etc., floreix lo trevallat de objectes de fusta. La instrucció pública está molt desenvolupada y la inmensa aflluència d' extranjers ha generalisat entre 'ls habitants certa servicialitat de bona mena, que no obstant en lo Oberland arriba algunes vegades á fatigar.

Aquí seria ocasió de dir alguna cosa sobre la organisació política de que es centre Berna, mes recordo que fa temps van apareixe sobre aquest punt uns magnífichs articles en lo *Diari Catalá* y aixís, lo millor per mi y pera 'ls lectors, es referirlos á dit estudi, qu' es complert y exactíssim.—A.

Tremp 17 de Agost.

A dos quarts de nou del matí hem arribat á n' aquesta vila que está plena á berrar de forasters. Tremp está situat sobre d' una eminencia, al peu de la que corre 'l riu Noguera Pallaresa, y com los cotxes no poden passar lo de fusta que hi havia, al comensar á pujar la costa hem trobat ja á moltíssimas personas que 'ns esperaban y s' desfeyan per obsequiar-nos.

En lo mateix cotxe que nosaltres han vingut desde Tárrega, á mes del nostre company de «El Diluvio», don Manel Lasarte, los propietaris, director y redactors de «Lo Pays», de Llèyda, que tant brillant campanya está fent en la qüestió que avuy agita á Catalunya, y lo comissionat per la Societat d' Amichs del Pays de Llèyda, senyor Janer, y 'l nostre distingit col·laborador en Frederich Renyé, representant de varias agrupacions y d' alguna associació catalanista.

Entre las moltsas personas que 'ns han sortit á rebre, recordém als senyors Roure (don Agustí), en qual casa estém allotjats, Feliu, (don Angel), regidors, ex-arcaldes, y membres de la comissió organisadora que presideix lo dit senyor Feliu.

Com la reunió magna no ha de tenir lloch fins al mitx dia, no se encara si podré dirne avuy alguna cosa, puig lo correu surt de aquesta vila á quarts de tres. Deixanxo donchs, per última hora ó per demá, segons

com vingui, aprofitaré 'l temps per ferlos una petita ressenya del viatge, que creyem será llegada ab cert interès per quan se tracta de una comarca catalana no massa coneguda.

Al arribar lo tren á Tárrega á la 1'25 del meridiá de Madrid se fa un alto de duas horas y mitxa, que varem aprofitar per dinar en companyia del nostre amable corresposalen Francisco Pera, dueny de la Fonda d' Espanya, y per visitar la vila. Vostes preguntarán ¿perque's fa aquell alto? y no podrém respondre res mes sino que son cosas d' Espanya. Lo cotxe que surt de Tárrega porta 'l correu, que per una mala organisació reb en Artesa de Segre, perdent moltsas horas, y á n' aixó's deu no sols 'l alto de Tárrega, sino 'l mes pesat encara que's fa en la citada població d' Artesa, y que dura tres ó tres y mitxa horas mortals.

Posat lo cotxe en marxa, comensa á atravesarse lo plá d' Urgell; un dels mes grans de Catalunya y un dels destinats á ser mes fértils si algun dia mereixen apoy y protecció las nostras regions agrícolas. S' atravesa lo poble de Claravall, ab son castell poch notable pero ben conservat del temps del feudalisme, y Agramunt, vila de certa importancia y que per sos restos mostra encara que ha sigut major en altrás épocas. Passat Agramunt se deixa la plana d' Urgell per entrar en la Ribera del Sió, en Monclar, ahont s' atravesa 'l gran canal del Segre varias vegades. Després de la Ribera del Sió s' entra en la del Segre, plena de vinyas plantadas á tiras, y á las vuit del vespre s' arriba á Artesa de Segre. Allí s' han de passar, com hem dit, tres ó quatre horas mortals esperant la correspondencia.

Pero no's perden del tot, puig á diferencia de lo que poch anys enerra succehia, en la població, que es molt petita, hi ha un bon hostal en lo que se sopa be y ab molta netedat. En la mateixa població hi ha estació telegràfica, que vam tractar de aprofitar, pero que no poguerem, per quan lo telégrafo presta servey limitat y sas oficinas están sols obertas desde las nou del matí fins á la set de la tarde. Aquestas duas noticias indicarán als nostres lectors que aquestas comarcas han entrat de plé en lo camí de la civilisació. Si se 'ls fes lo camí de ferro perque tant se mouen, se posarian al nivell de las mes avanzadas de la nostra terra.

A quarts de dotze de la nit se surt d' Artesa y per una bona carretera, si be que ab pont de fusta sobre 'l riu, se segueix lo viatge cap á Tremp. Després d' atravesar las voras del Segre, que son pintorescas y frondosas, s' entra en lo avans feréstech Bosch de Comiols, lloch célebre per la vergonyosa desfeta de la columna de n' Lopez Clarós, per lo cabecilla Borges, en temps de la guerra dels matines, y que avuy es un camí relativament segur. Lo Bosch de Comiols s' atravesa durant la nit, y al ferse de dia s' está ja á prop de la conca de Tremp, poblada de vinyas y un dels trossos que mes prometen de la nostra Catalunya. Va la carretera un gran tros entre montanyas, pujant quasi á la carena, y després de fer 'l última muda en Sant Sant Salvador, s' arriba á Tremp á quarts de nou del dematí.

Tenim ja descrit lo viatge á grans rasgos, y estem esperant l' hora de la gran reunió.

Totas las casas y hostals están plens de forasters, y no obstant segueixen arrivantne á cada punt en tartanas, carros, á caball, etc., de manera que la assemblea promet ser mes nutrida encare de lo que s' esperaba.

Aquest vespre hi haurá funció de teatro, en la que hi pendrá part la societat coral «La Lira» d' aquesta vila. Demá hi haurá gran banquet, de centenars de cuberts, que será lo verdader complement de la festa y la condensació del entusiasme.

Per final, demá á la nit se donará un gran ball en obsequi als forasters.

Avans d' acabar dech fer notar una circumstancia que demostra lo ben escullit del lloch de la reunió. Desde la mateixa carretera, al arribar á prop d' aquesta vila, s' descubreix

com en un plano tota la conca del Noguera Pallaresa. Al passar per allí la realisació del camí de ferro nos ha semblat tant fácil, que 'l dem ja per fet.—V. A.

Oficial.

Tran-via de Barcelona, Ensanxe y Gracia—Estant en explotació desde 'l 14 del corrent lo nou Tran-via de Barcelona, Ensanxe y Gracia, desde aquesta fetxa quedan á la suscripció y en lo despatx del Corredor Colegiat don Anicet Espinach y Martorell (situat Baixada San Miquel 1, entressuelo), part de las 1000 obligacions que restan á suscriurors (únicas que potemetrer la expressada Societat) baix las condicions següents: Desde primer de Juliol prop passat devengan lo 6 per cent d' interès anual, 'l que s' pagarà per trimestres vensuts á contar desde la fetxa citada; 'l igual que en lo indicat plasso s' amortisaran las láminas corresponents segons lo quadro de la referida Societat.

Lo preu d' emissió es de 98 per cent satisfet en los següents plassos: 30 per cent en l' acte de suscripció; 25 per cent al 30 Setembre; 25 per cent al 31 Octubre y 18 per cent al 30 Novembre.

Administració principal de correus de Barcelona.—Los correus pera Filipinas sortiran d' aquesta Capital en lo que resta d' any. Los dias que á continuació se expressan.

MESOS	DIAS
Agost	20
Setembre	1.º y 17
Octubre	1.º y 15
Novembre	1.º y 12
Diciembre	1.º y 24

La correspondencia pera aquellas islas podrá depositarse en los buxons d' aquesta Administració fins á la una de la tarde dels espressats dias.—Lo que's anuncia al públich pera son coneixement.

Barcelona 18 d' Agost de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís Maria Zavaleta.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicia en lo dia de la fetxa.*

Joseph Mas, Barcelona.—Joaquim Riquelme, idem.—Santiago Ferrer, id.—Steba y Plana, id.—Joseph Ciervo, id.—Cárlas Hentges, id.—Dolors Prat de Guardia, id.—Ramón Quer, id.—Joaquim Cejuela, Madrid.—Rosa Franco, Cartagena.—Isabel Alemany, Habana.—Anton Pascual, Reus.—Ramon Puig, Cardedeu.—Joseph de Fon, sens direcció.

Barcelona 17 d' Agost 1880.—L' Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telegramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trobarse á sos destinatarios.*

Tolosa. Agustí Vilaró, sens senyas.—Granada. Eussebi García Carrascosa, id.—Antequera. Joseph Mantilla Henestrosa, id.—Torrevecija. Joseph Lopez Casariego, Capitá berganti Carlitos.

Barcelona 18 d' Agost de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—Desde las 12 del 17 á las 12 del 18 de Agost.

Casats, 2.—Viudos, o. Solters, 2.—Noys, 5.—Aborts, 2.—Casadas, o.—Viudas, 2.—Solteras o.—Noyas, 7.

Naixements.—Varons 10.—Donas 13.

Comercial.

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS DE TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA.

Agencia internacional.

RELACIÓ dels bultos detinguts en l' Aduana de Port-Bou per falta de datos pera son despatx.

Número d' expedició, 734344; Procedencia, Tolosa; Destino, Barcelona; Remitent, Soult; Consignació, Vicens Sociats; Bultos, 1; Classe dels bultos, caixa; Marcas, Rdo.; Pes en kilgs., 24; Classe de la mercancia, tanals y altres.—Procedencia, Lyon; Destino, Barcelona; Remitent, Dail; Consignatari, Joseph Riquer; Bultos, 1; Classe dels bultos, caixa; Marcas, Rdo.; Pes en kilgramos, 21; Classe de la mercancia, clichés.—Procedencia, Paris; Destino, Barcelona; Remitent, Flageollet; Consignatari, Valery; Bultos, 1; Classe dels bultos, bala; Marcas, E V; Números, 7503; Pes en kilógramos, 275; Classe de la mercancia, teixits.

ACCIONS.

Se curan radicalment per crònichs que sian.
CARRER DEL PI, 14, 3.er, PORTA 2.^a

Companhia dels Ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa.

Viatjes circulars, per Espanya y Portugal, ab bitllets d' anada y tornada á preu reduhit.

1.ª y 2.ª classe,

en combinació ab los Camins de ferro del Nort, y ferro-carrils de Madrid á Zaragoza y á Alicante, de Medina del Camp á Salamanca, de Medina del Camp á Zamora, de Madrid á Ciudad-Real y Badajoz, Portuguesos, Andalusos, y de Almansa á Valencia y Tarragona.

Primer itinerari.			Segon itinerari.		
Duració, 45 dias.	Kilómetros, 3690		Duració, 65 dias.	Kilómetros, 5328	
	1. ^a classe.	2. ^a classe.		1. ^a classe.	2. ^a classe.
Preus desde Port-Bou.	969 r. 75 cs.	718 r. 25 c.	Preus desde Port-Bou.	1438'25	1075'25
Port-Bou, Girona, Barcelona, Saragossa, Pamplona, Alsásua, San Sebastian, Irun, San Sebastian, Tolosa, Vitoria, Miranda, Bilbao, Burgos, Venta de Baños, Palencia, Santander, Venta de Baños, Medina, Zamora, Salamanca, Avila, Escorial, Madrid, Toledo, Madrid, Aranjuez, Albacete, Encina, Valencia, Sagunto, Tarragona, Barcelona, Port-Bou y Cerbére.			Port-Bou, Girona, Barcelona, Saragossa, Pamplona, Alsásua, San Sebastian, Irun, San Sebastian, Tolosa, Vitoria, Miranda, Bilbao, Burgos, Venta de Baños, Palencia, Santander, Venta de Baños, Medina, Zamora, Salamanca, Avila, Escorial, Madrid, Toledo, Madrid, Aranjuez, Alcázar de S. Juan, Andújar, Córdoba, Sevilla, Jerez, Cadiz, Utrera, La Roda, Málaga, Bobadilla, Granada, Córdoba, Albacete, Encina, Valencia, Sagunto, Tarragona, Barcelona, Port-Bou y Cerbére.		
Tercer itinerari.			Quart itinerari.		
Duració, 70 dias.	Kilómetros, 5506		Duració, 85 dias.	Kilómetros, 6716.	
	1. ^a classe	2. ^a classe.		1. ^a classe.	2. ^a classe.
Preus desde Port-Bou	1414'50	1059'00	Preus desde Port-Bou.	1772 rs.	1330
Port-Bou, Girona, Barcelona, Saragossa, Pamplona, Alsásua, San Sebastian, Irun, San Sebastian, Tolosa, Vitoria, Miranda, Bilbao, Burgos, Venta de Baños, Palencia, Santander, Venta de Baños, Valladolid, Medina, Zamora, Salamanca, Avila, Escorial, Madrid, Aranjuez, Madrid, Toledo, Ciudad Real, Mérida, Badajoz, Lisboa, Porto, Badajoz, Ciudad Real, Albacete, Encina, Valencia, Sagunto, Tarragona, Barcelona, Port-Bou, Cerbére.			Port-Bou, Barcelona, Saragossa, Pamplona, Alsásua, San Sebastian, Irun, San Sebastian, Tolosa, Vitoria, Miranda, Bilbao, Burgos, Venta de Baños, Palencia, Santander, Venta de Baños, Valladolid, Medina, Zamora, Salamanca, Avila, Escorial, Madrid, Aranjuez, Madrid, Toledo, Ciudad Real, Mérida, Badajoz, Lisboa, Porto, Badajoz, Almorcho, Belmez, Córdoba, Málaga, Bobadilla, Granada, Bobadilla, La Roda, Utrera, Cadiz, Jerez, Sevilla, Córdoba, Albacete, Encina, Albacete, Encina, Valencia, Sagunto, Tarragona, Barcelona, Port-Bou y Cerbére.		

Condicions generals.

Los noys menors de tres anys serán trasportats gratis, pero deurán anar en brazos de las personas que 'ls acompañan; los que passin d' aquesta edat pagarán asiento enter.

Los viatgers tindrán dret al trasport gratuít de 30 kilógrams d' equipatge; per aquesta franquissia no s' aplicarà als noys que no paguin asiento. Los excessos d' equipatge s' tassarán ab arretglo á las tarifas generals de cada companyia.

Los bitllets serán personals y 'ls interessats deurán firmarlos al adquirirlos, fent altre tant sempre que ho exigeixi algun empleat de las Companyias.

Los bitllets son valederos pera tots los trens que contingán carruatjes de la classe á que pertenescan.

Los viatgers deurán presentar, sempre que 'ls ho exigeixi algun empleat de las companyias tot lo bitllet, menos los talons corresponents als trajectes recorreguts.

Tot taló que 's presenti solt, será considerat dolent y recullit si 'l viatger no pot presentar al mateix temps las altrás parts del bitllet que debia conservar, inclosa la coberta firmada per ell y expressiva de la fetxa en que caduca.

Avis important

La entrada en Espanya ha de verificarse per Port-Bou y la sortida per Cerbére.

Lo viatge pot ferse iudistintament en lo sentit indicat en l' Itinerari respectiu, ó seguint la direcció contraria, á elecció del portador del bitllet.

Los viatgers poden deturarse en todas las Estacions compresas en l' Itinerari respectiu, tant si s' troban nombradas en aquest com no.

Venda de bitllets

Fins nou avis se vendrán los bitllets pera aquestos viatjes en la Estació de Port-Bou, donantse en la de Barcelona todas las aclaracions que desitjin los viatgers.

Barcelona 17 d' Agost de 1880.—Lo Secretari, Miquel Victoriá Amer.

VENEREO Y SIFILIS.

Lo Dr. Grau cura radicalment las enfermetats sifiliticas y venéreas per medi d' un tractament especial é inofensiu, lo qual fa desaparixer en pochos dias las purgacions, llagas, dolors, manifestacions de la pell, estrenyiments, gota miltar, etc., etc.—CENTRO HIGIENICO-MEDICO. Bon Deu 2, cantonada Tapineria, de 11 á 1 y de 8 á 9

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIOS

ANUNCIATS PER AVUY 19.

Donya Francisca Saladrigas y Olivé.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sant Agusti.

Don Federich Trias y Planas.—Funeral á las 10 matí, en Santa Agna.

GRAN FÁBRICA y depósit de buatas: preus sumament módichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

FÁBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORRELLÓ.

Gran depósit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demás objectes de torneria. Pera las demandas dirigirse á casa Sijar-Torelló.

VENDA

Se ven una prempsa, ab cargol de fusta, per un preu sumament módich. Carrer Nou de la Rambla número 69, interior. (Taller de Tintorería.)

S' admeten anuncis mortuoris a preus convencionals per aquest «Diari». Hi ha una vinyeta especial pera 'ls que 'n vulgan.

TELEGRAMAS.

Exterior.

Darrers telegramas dels diaris estrangers.

Novas condemnes en Russia.—Lo consell de guerra tingut en Kiew ha pronunciat sentència en la causa formada a 21 individus, perseguits per haber format una societat ilegal, qual objecte era destruir violentament las institucions fundamentals del imperi. Dos dels encausats han sigut condemnats a la pena de mort per estrangulació; tres a 20 anys de treballs forçats y 'ls quinze restants a diferents penas que varian entre 10 y 15 anys de treballs forçats.

La qüestió d'Orient.—La comissió europea de las reformas decidí lo dia 15 del present, conforme a la proposició dels comisaris grecs y austriacs que totes las qüestions relatives als camins de ferro deuen dependre del poder central. En la próxima sessió s' discutirà lo reglament que pot aplicarse a l' Albania.

L' aplassament del arreglo de la qüestió del Montenegro es probable que dongui lloch a una nova nota de las potencias, invitant al govern del sultá a que manifesti en un breu pllasso la manera com tracta de resoldre-la. També s' assegura que en lo cas de verificarse la demostració naval de que s' havia tractat, hi pendrà part algun barco espanyol.

Situació del Afghanistan.—Ayoub-kan s' ha proposat situar a Candahar, habent comensat alguns treballs que no tenen gran importancia. Las foras sitiadoras son uns 5.000 homens d' infanteria y altres 5.000 de cavalleria. En la població hi ha encara abundancia de comestibles, faltanhi solament la carn fresca. Aumentan las sospitas d' una intelligenca entre Abdul-Roman y Ayoub-kan.

Manifestacions en Irlanda.—A causa d' haber la Cámara dels lords retxassat lo projecte de lley de compensació, s' han tingut en Dublin, capital de Irlanda, numerosos «meetings» formats per colonos protestant contra aquella decissió. La manera com han enraonat molts oradors, entre 'ls que s' hi contaban membres del Parlament y sacerdots catòlics, ha sigut molt enérgica contra 'ls propietaris territorials, habentse declarat que hi havia 300.000 homes disposats a obrar, en lo cas de que no s' atenguessen la demandas del poble.

En Escocia é Inglaterra s' fan també manifestacions a favor dels irlandesos. En Glasgow (Escocia) una manifestació d' «home-rulers» irlandesos, topantse ab alguns orangistas han alterat l' ordre, debenthi intervenir la policia, que ha tingut numerosos ferits.

Crissis en la República Argentina.—Lo president de la República, senyor Avellaneda, ha presentat y luego reiterat la dimissió, per no voler apropar l' acta en que s' disol la Cámara provincial de Buenos-Aires. La situació es sumament esposada y perillosa; puig ni l' president vol retirar sa dimissió, ni l' congres vol anular l' acta que l' ha motivat.

Telegramas particulars

San Sebastián 17, a las 12'20 tarde. — Ha arribat lo senyor Sagasta, a qui han rebut en la estació los senyors Alonso Martinez, Marti-

nez Campos y altres fusionistas, habentse dirigit junts al chalet del senyor Alonso Martinez ahont emorsaran y conferenciaran luego sobre las elecciones, y sobre la protesta que tractan de fer los constitucionals contra lo decret del ceremonial, així com sobre la actitud del partit. Aquesta nit assistirán al concert. Lo senyor Sagasta está millorat. Los senyors marqués de la Vega de Armijo y Romero Ortiz, l' han autorisat pera que se adhereixi en son nom als acorts que s' prenguin.

Madrid 17, a las 3'30 tarde. — Ha sortit lo senyor Romero Robledo.

S' espera en Salamanca al general dels Dominichs.

Se comenta la conferencia que la primpessa d' Astúrias ha sostingut ab lo ministre de Estat.

Segons un telegrama de *La Fé*, va a ser suprimida la embaixada de Fransa prop del Vaticà.

Calixto García anirà directament a las Chafarinas.

Madrid 17, a las 3'40 tarde. — Lo fiscal ha demanat 20 dias de suspensió pero *El Eco* de Madrid.

Han sigut executats 'ls reos de Berzocana.

Bolsa.—Consolidat, 19'85.—Bonos, 98'75.—Subvencions, 40'60.

Madrid 18, a las 6'30 tarde. — La majoria dels demócratas, contestant a la circular del senyor Martos, decideixen lluytar en las próximas elecciones.

Lo senyor Romero Robledo ha arribat a Portugalete.

Ha sigut sentenciada *El Eco* a 20 dias de suspensió y *El Fenix* a 40.

Se dubta que la reyna donya Isabel assisteixi al part de la reyna donya María Cristina.

Bolsa.—Consolidat, 19'90.—Bonos, 98'90.—Subvencions, 40'65.

Madrid 18, a las 6'45 tarde. — La junta que van a celebrar los tradicionalistas pera fixar la conducta que han de observar en las próximas elecciones, será presidida per lo senyor Nocedal.

Las decissions adoptadas per lo Directori en Sant Sebastiá, han produhit bon efecte en los círculs constitucionals.

Madrid 18, a las 9'15 nit. — Se practican diligencias pera descubrir als protectors dels bandolers de las provincias de Toledo y Ciudad-Real.

Avuy han celebrat una conferencia ab lo Rey lo Nunci de sa Santitat, lo Patriarca de las Indias y lo cardenal Moreno.

Madrid 18, a las 9'20 nit. — Ha fondejat en la Corunya lo vapor «Barcelona», propietat del senyor marqués de Campo, que es un dels destinats al servey de Filipinas.

El Correo aplaudeix lo acort adoptat en la conferencia celebrada per lo directori en San Sebastián.

Los periódichs segueixen ocupantse de la qüestió referent al principat d' Astúrias.

San Sebastián 17, a las 7 de la tarde. — En la conferencia que han celebrat los senyors Alonso Martinez, Sagasta y Martinez Campos, la qual ha durat tres horas, se ha acordat:

Primer. Lluitar en las próximas elecciones ahont los comités creguin que las autoritats obraran imparcialment y que podrán emetres llibrement los sufragis.

Segon. Apoyar ahont no hi haigi candidats del partit constitucional, als candidats independents que haigin demostrat bon zel en la gestió administrativa de los intereses provincials.

Tercer. Declarar després de examinats tots

AIXEROP DE QUINA FERRUGINOS.

Es lo tipo de medicació tónica-reconstituent. En las malalties del ventrell, digestions difícils, pobresa de sanch, perdua de gana y debilitat general; aquest aixerop dona resultats profitosos en poch temps.—Ampolla 12 rs.—Farmacia Aguilar, Rambla del Mitj.

los antecedents y de una detinguda deliberació que corresponent lo Principat de Asturias al immediat successor a la Corona, siga mascle ó femella.

Quart. Aprobar plenament la conducta dels individus que han contestat als ofics d' invitació al regi alumbament, ab la frase de que assistirán a la presentació del príncep ó primpessa.

Quint. Comensar una ruda campanya contra lo ministeri quan se reanudeixin las sessions de Corts.

Se guarda reserva sobre altres acorts que ha prés lo directori.

Paris 18.—(Per lo cable).—*Constantinopla.*—Ha sigut destituhit de son càrrech a conseqüencia de haber comés alguns actes de fanatisme lo ministre de Polissia Hapis-baja, habent sigut reemplaçat per Hadihafiz.

La Porta ha resolt cedir Dulcigno, esperant Abeddin que la resolució de aquest acort no ensopegarà ab dificultats.

Lo *Temps* ocupantse del discurs pronunciat en Montauban per Mr. Freycinet, declara que las paraulas del president del Consell son lo testimoni mes evident de que la política francesa es la política de la pau.

Marsella 18, a las 11'20 nit. — (Per lo cable).—Ha entrat lo vapor «Vixen».

BUTLLETI METEOROLOGICH

DEL DIA D' AHIR.

(Servey especial de LA VEU DE CATALUNYA)

Barómetro reduhit a 0 graus a las 9 mati.	753.289
Termómetro cent. a las 9 mati.	25.5
Humitat relativa a las 9 mati.	77.0
Tensió del vapor d' aygua a las 9 mati.	18.7
Temperatura máxima a l' ombra durant as 24 horas anteriors.	28.9
Temperatura mínima a l' ombra durant las 24 horas anteriors.	22.4
Termómetro a l' Máxima.	41.6
«i y Serena. Minima.	21.2
Vent dominant.—Llavetx 1.	
Estat del Cel, 4. Cu.	

NOTAS. Los núvols pendrán la denominació de *Ci-Cirrus* los que afectan la forma del filaments ó coto fluix; *St. Stratus* los que tenen la forma de barras ó faixas; *Cu. Cumulus* los que tenen la forma de torras balas de cotó ó grans aglomeracions; y *Ni. Nimbus* quant 'l núvol es de una mateixa tinta negra ó cendrosa, es a dir: los núvols de pluja y vent. Las diferents formas combinadas, se denominan respectivament: *Ci-St*, *St-Ci*, *Ci-Cu*, *Cu-Ci*, *St-Cu*, y *Cu-St*.

La part despejada del Cel s' expressará ab los deu primers números.

Los vents en catalá son N (Tramontana), NE (Gar-

gal), E (Llevant), SE (Xaloch), S (Mitjorn), SO (Lla-veig), O (Ponent), y NO (Mastral); quals abreviacions son: T, G, Lint, X, Mit, Lla, P, y Mas.

BUTLLETI ASTRONÓMICH

per I. Martí y Turró. 19 Agost 1880.

OPOSICIO DE LA LLUNA.—VENUS Y URANO.—Demá a las 5 h. 28 m. de la matí, la Lluna estarà en oposició ab lo Sol trovantse en la constelació de Capricorn y signe de Acuari.

—Demá ademés a las 5 h. de la tarde, lo planeta Venus estarà en conjunció geocéntrica ab Urano, situats abdós en la constelació de Leo y signe de Virgo. Dits astres se poden observar molt difícilment per anar envols en los raigs de dit astre. Lo planeta Venus se pont actualment a las 7 h. 23 m., essent per lo tant poch visible la posta del Sol.

—Estrellas variables; Demá a las dos horas de la tarde, la estrella variable anomenada U. SAGITTARII arribarà a sa máxima grandor, que es actualment a las 7.0.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.